

TILSYNSRAPPORT

Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen

Vefsn kommune – Kippermoen ungdomsskole

27.01.2015

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	3
1. Innledning	4
2. Om tilsynet med Vefsn kommune – Kippermoen ungdomsskole.....	4
2.1 Fylkesmannen fører tilsyn med offentlige skoler.....	4
2.2 Tema for tilsynet.....	4
2.3 Om gjennomføringen av tilsynet	5
3. Skolens arbeid med opplæringen i fag.....	5
3.1 Rettslige krav	5
3.2 Fylkesmannens undersøkelser	7
3.3 Fylkesmannens vurderinger.....	8
3.4 Fylkesmannens konklusjon.....	9
4. Undervisvurdering for å øke elevens læringsutbytte	10
4.1 Rettslige krav	10
4.2 Fylkesmannens undersøkelser	11
4.3 Fylkesmannens vurderinger.....	12
4.4 Fylkesmannens konklusjon.....	12
5. Undervisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning	13
5.1 Rettslige krav	13
5.2 Fylkesmannens undersøkelser	13
5.3 Fylkesmannens vurderinger.....	14
5.4 Fylkesmannens konklusjon.....	15
6. Vurdering av behov for særskilt språkopplæring	15
6.1 Rettslige krav	15
6.2 Fylkesmannens undersøkelser	15
6.3 Fylkesmannens vurderinger.....	16
6.4 Fylkesmannens konklusjon.....	16
7. Frist for retting av lovbrudd	16
8. Kommunens frist til å rette	18
Vedlegg: Dokumentasjonsgrunnlaget.....	19

Sammendrag

Tema og formål

Fylkesmannen gjennomfører i perioden 2014 – 2017 felles nasjonalt tilsyn med temaet *Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen*. Tilsynet er delt inn i fire undertema: *skolens arbeid med opplæringen i fag, individuell undervisningsvurdering i fag, spesialundervisning og særskilt språkopplæring*. Fylkesmannen foretar nå tilsyn over dette tema med Vefsn kommune, der Kippermoen ungdomsskole er valgt ut for stedlig tilsyn.

Det overordnede målet for tilsynet er å bidra til at alle elever i grunnsopplæringen får et godt utbytte av den opplæringen som tilbys. Formålet med tilsynet er å sjekke om skolen følger opplæringsloven med forskrifter, og å bidra til bedre regelforståelse og regeletterlevelse i kommuner og skoler.

Gjennomføring

Det ble gjennomført veiledning for skoleeier og skoleledere i Vefsn kommune i april 2014, hvor det ble informert nærmere om tema og bakgrunn for tilsynet. I tillegg ble veiledningsmateriell og egenvurderingsskjema utarbeidet av Utdanningsdirektoratet, presentert.

Etter varsel om tilsyn av 28.05.2014, har skolen sendt inn egenvurderingsskjema med understøttende dokumentasjon for skoleledelsen, for lærere som underviser i matematikk, samfunnsfag og kroppsøving. Den 25.09.2014 ble det gjennomført stedlig tilsyn ved Kippermoen ungdomsskole hvor rektor og utvalgte lærere ble intervjuet. I forkant gjennomførte skolen en digital spørreundersøkelse for elevgrupper ved skolen. Fylkesmannen har vurdert dokumentasjonen, og har gransket skriftlige og muntlige opplysninger.

Avdekkede lovbrudd

Oppfyllelse av elevenes rett til et godt utbytte av opplæringen skjer på skolen. Det er skoleledelsen og de ansatte som i det daglige må arbeide for at elevene skal få et godt utbytte av opplæringen. Kommunen som skoleeier er likevel øverste ansvarlige for at pliktene i opplæringsloven blir oppfylt. Skoleeier må ha et forsvarlig system for å sikre at kravene i opplæringsloven og tilhørende forskrifter blir oppfylt. Kommunen er derfor adressat for eventuelle pålegg om retting i samsvar med opplæringslovens § 14-11 tredje ledd.

Fylkesmannen har avdekket forhold som tilsier at praksis må endres.

Status på rapporten og veien videre

I denne tilsynsrapporten er det fastsatt frist for retting av lovbrudd som er avdekket under tilsynet. Fristen er **30.04.2015**. Dersom lovbrudd ikke er rettet innen fristen, vil Fylkesmannen i Nordland vedta pålegg om retting med hjemmel i kommuneloven § 60 d. Et eventuelt pålegg om retting vil ha status som enkeltvedtak og vil kunne påklages, jf. forvaltningsloven kapittel VI.

1. Innledning

Fylkesmannen åpnet 28.05.2014 tilsyn med skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen ved Kippermoen ungdomsskole i Vefsn kommune.

Felles nasjonalt tilsyn 2014-2017 handler om skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen og består av tre områder for tilsyn: Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen (som denne rapporten omhandler), forvaltningskompetanse og skolebasert vurdering. Utdanningsdirektoratet har utarbeidet veiledningsmateriell¹ knyttet til tilsynet, og Fylkesmannen har gjennomført informasjons- og veiledningssamlinger.

Det er kommunen som har det overordnede ansvaret for at kravene i opplæringsloven blir overholdt, jf. opplæringsloven § 13-10 første ledd. Kommunen er derfor adressat for denne endelige tilsynsrapporten.

I denne tilsynsrapporten er det fastsatt frist for retting av lovbrudd som er avdekket under tilsynet. Fristen er **30.04.2015**. Dersom lovbrudd ikke er rettet innen fristen, vil Fylkesmannen i Nordland vedta pålegg om retting med hjemmel i kommuneloven § 60 d. Et eventuelt pålegg om retting vil ha status som enkeltvedtak og vil kunne påklages, jf. forvaltningsloven kapittel VI.

2. Om tilsynet med Vefsn kommune – Kippermoen ungdomsskole

2.1 Fylkesmannen fører tilsyn med offentlige skoler

Fylkesmannen fører tilsyn med offentlige skoler jf. opplæringsloven § 14-1 første ledd, jf. kommuneloven kap.10 A. Fylkesmannens tilsyn på opplæringsområdet er lovligstilsyn jf. kommuneloven § 60 b. Fylkesmannens tilsyn med offentlige skoler er myndighetsutøvelse og skjer i samsvar med forvaltningsrettens regler for dette.

I de tilfeller Fylkesmannen konkluderer med at et rettslig krav ikke er oppfylt, betegnes dette som lovbrudd, uavhengig av om det er opplæringsloven eller forskrifter fastsatt i medhold av denne, som er brutt.

2.2 Tema for tilsynet

Temaet for tilsynet er rettet mot skolens kjernevirksomhet: skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen. Det overordnede formålet med tilsynet er å bidra til at alle elever får et godt utbytte av opplæringen.

Hovedpunkter i tilsynet vil være:

- Skolens arbeid med opplæringen i fag
- Underveisvurdering for å øke elevenes læringsutbytte
- Underveisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning
- Vurdering av behov for særskilt språkopplæring

Tilsynet skal bidra til at kommunen som skoleeier sørger for at elevene:

- får kjennskap til og opplæring i målene som gjelder for opplæringen

¹ <http://www.udir.no/Regelverk/Tilsyn/Tilsyn/Rettleiingsmateriell-for-felles-nasjonalt-tilsyn-2014-2017/>

- får tilbakemeldinger og involveres i eget læringsarbeid for å øke sitt utbytte av opplæringen
- får vurdert kontinuerlig hvilket utbytte de har av opplæringen
- blir fulgt opp og får nødvendig tilrettelegging når utbytte av opplæringen ikke er tilfredsstillende

Manglende etterlevelse av regelverket kan medføre at elevene ikke får realisert sine muligheter eller får lite utbytte av opplæringen.

2.3 Om gjennomføringen av tilsynet

Tilsyn med Vefsn kommune ble åpnet gjennom brev datert 28.05.2014. Kommunen er blitt pålagt å legge frem dokumentasjon for Fylkesmannen med hjemmel i kommuneloven § 60 c. Skolens egenvurderinger med understøttende dokumentasjon ble oversendt Fylkesmannen innen fristen.

Det ble gjennomført stedlig tilsyn den 25.09.2014 med åpningsmøte i forkant av intervjuer. Det fremgår av vedlegget hvem som ble intervjuet i tilsynet. I tillegg er det gjennomført spørreundersøkelse med elevgrupper. Fylkesmannens vurderinger og konklusjoner er basert på skriftlig dokumentasjon og opplysninger fra intervju. Det fremgår av vedlegget hvilke dokumenter som inngår i dokumentasjonsgrunnlaget.

Ved Kippermoen ungdomsskole ble følgende fag valgt ut for tilsyn: matematikk på 8.-10.årstrinn, samt kroppsøving og samfunnsfag på 8.-10.årstrinn.

3. Skolens arbeid med opplæringen i fag

3.1 Rettslige krav

Nedenfor har vi oppgitt de rettslige kravene for tilsynet med skolens arbeid med opplæringen i fag. Vi viser også til hvilke bestemmelser i opplæringsloven og forskrift til opplæringsloven kravene er knyttet til.

Rektor skal sikre at opplæringens innhold er knyttet til kompetansemål i faget

Undervisningspersonalet skal tilrettelegge og gjennomføre opplæringen etter Læreplanverket for Kunnskapsløftet (LK06), jf. opplæringsloven § 2-3 og forskrift til opplæringsloven § 1-1. Det betyr at opplæringen skal ha et innhold som bygger på kompetansemålene i læreplanen og bidrar til at disse blir nådd. Rektor må organisere skolen slik at dette blir ivaretatt, jf. opplæringsloven § 2-3.

Rektor skal sikre at undervisningspersonalet ivaretar elevens rett til å kjenne til mål for opplæring, hva som blir vektlagt i vurdering av elevens kompetanse, og hva som er grunnlaget for vurderingen.

Underveisvurdering skal brukes som et redskap i læreprosessen og bidra til å forbedre opplæringen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-2. Eleven skal kjenne til hva som er målene for opplæringen, hva som vektlegges i vurderingen av hans eller hennes kompetanse, og hva som er grunnlaget for denne vurderingen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-1. Det betyr at elevene må kjenne til kompetansemålene i læreplanene for fagene. De skal også kjenne til hva læreren vektlegger når læreren vurderer en prestasjon. Fra og med 8. trinn skal elevene kjenne til hva som skal til for å

oppnå de ulike karakterene. Kravet til at dette skal være kjent, innebærer noe mer enn at informasjonen er tilgjengelig for elevene. Rektor må organisere skolen for å sikre at undervisningspersonalet formidler dette til elevene.

Rektor skal sikre at opplæringen dekker alle kompetansemålene på hovedtrinnet / i faget og de individuelle opplæringsmålene i IOP.

Undervisningspersonalet skal tilrettelegge og gjennomføre opplæringen etter LK06, jf. opplæringsloven § 2-3 og forskrift til opplæringsloven § 1-1. For de fleste fag i grunnskolen og for noen fag i videregående skole er kompetansemålene satt per hovedtrinn eller etter flere års opplæring. I slike tilfeller må rektor sikre at elevene får opplæring i alle kompetansemålene i faget / på hovedtrinnet gjennom opplæringsløpet. Opplæringsloven § 5-5 hjemler at en elev som får spesialundervisning, kan ha unntak fra kompetansemålene i de ordinære læreplanene. Gjeldende opplæringsmål for eleven skal da fremgå av en individuell opplæringsplan (IOP). I slike tilfeller må skolen sikre at elevens opplæring dekker de individuelle målene.

Alle elever som har vedtak om spesialundervisning, skal ha IOP.

Skolen skal utarbeide en individuell opplæringsplan (IOP) for alle elever som får spesialundervisning, jf. opplæringsloven § 5-5. Det må fremgå av IOP-en hvilket tidsintervall den gjelder for.

Innholdet i IOP-en skal samsvare med enkeltvedtaket når det gjelder innholdet i opplæringen og synliggjøre eventuelle avvik fra LK06.

IOP-en skal vise mål for og innholdet i opplæringen og hvordan opplæringen skal gjennomføres, jf. opplæringsloven § 5-5. Reglene for innhold i opplæringen gjelder så langt de passer for spesialundervisningen. Det kan medføre at målene for opplæringen avviker fra kompetansemålene i læreplanene i LK06.

Før skolen/kommunen gjør et enkeltvedtak om spesialundervisning, skal PPT utarbeide en sakkyndig vurdering. Den sakkyndige vurderingen skal gi tilrådning om innholdet i opplæringen, blant annet realistiske opplæringsmål for eleven og hvilken opplæring som gir eleven et forsvarlig opplæringstilbud. Vedtaket om spesialundervisning skal bygge på den sakkyndige vurderingen, og eventuelle avvik må begrunnes. Vedtaket om spesialundervisning fastsetter rammene for opplæringen og dermed innholdet i IOP-en. IOP-en kan først tas i bruk etter at det er fattet enkeltvedtaket om spesialundervisning.

IOP-en må ha egne mål for opplæringen når den avviker fra LK06, og skolen må ha en implementert rutine som sikrer at tilbudet om spesialundervisning ses i sammenheng med den ordinære opplæringens (klassens) planer.

Reglene om innhold i opplæringen (kompetansemålene i læreplanene) gjelder for spesialundervisning så langt de passer, jf. § 5-5 i opplæringsloven. Skolen skal legge vekt på utviklingsmulighetene for eleven og de opplæringsmålene som er realistiske innenfor det samme totale undervisningstimetallet som for andre elever, jf. opplæringsloven § 5-1. Den individuelle opplæringsplanen skal vise målene for opplæringen, jf. opplæringsloven § 5-5. Dersom vedtaket om spesialundervisning ikke inneholder avvik fra LK06, eller bare angir færre kompetansemål i et fag enn i den ordinære læreplanen, må dette også komme klart frem i IOP-en. Det må også komme klart frem i hvilke fag eller deler av fag eleven eventuelt skal følge ordinær opplæring (i

klassen). Skolen må ha en skriftlig fremgangsmåte som angir hvordan spesialundervisningen og den ordinære opplæringen skal ses i sammenheng / arbeide sammen i slike tilfeller. Fremgangsmåten må være innarbeidet av de som har ansvaret for å utvikle IOP-en og for å gjennomføre opplæringen.

3.2 Fylkesmannens undersøkelser

Tilsynet viser at rektor har uttalt forventninger til at faglærerne skal lage årsplaner, halvårsplaner og periodeplaner i alle fag. Skolen har en felles mal for innholdet i disse planene. Malen inneholder faste kolonner for tidsrom, kompetansemål, tema/læremidler, delmål og vurderingsform. Skolen har utarbeidet en undervisningsramme *Gjennomføring av undervisningsopplegg – Kippermoen ungdomsskole*. Undervisningsrammens punkt 1 om læringsmål og vektlegging og måling av kompetanse beskriver at elevene ved oppstart skal gjøres kjent med kompetansemål og læringsmål i faget, og gjøres kjent med hva som blir vektlagt i vurderingen av kompetanse og hvordan vurdering vil foregå. Det er også beskrevet at kompetansemål i fagene, læringsmål og hvordan kompetanse vektlegges og vurderes skal være integrert i årsplanene i alle fag.

Det er tilrettelagt for møtearenaer som fagsesjonsmøter og trinnmøter, og det blir avsatt fellestid og teamtid til det lokale læreplanarbeidet. Rektor utfører selv kontroll med at innleverte planer tar utgangspunkt i gjeldende kompetansemål for det aktuelle faget, og at det er sammenheng i planverket for de ulike trinnene. Disse planene er utgangspunkt for all opplæring som planlegges, gjennomføres og vurderes ved Kippermoen ungdomsskole. Planene er gjenstand for årlig revisjon ved oppstart av et nytt skoleår.

Det er i tilsynet dokumentert årsplaner for alle trinn i fagene matematikk, samfunnsfag og kroppsøving. Enkelte lærere benytter *Planlegger'n* på skolens læringsplattform It`s Learning. Av dokumentert leksjonsbeskrivelse i samfunnsfag på 8.trinn fremgår det kompetansemål, delmål og vurderingsformer.

Kippermoen ungdomsskole har en praksis med at faglærer klargjør kompetansemål og læringsmål ved oppstart av leksjoner eller tema, samt i forkant av prøver. Skolen er oppmerksom på at målene ikke alltid blir kommunisert tilfredsstillende, jf. resultater fra Elevundersøkelsen og skolens egne undersøkelser.

Tilsynet viser at rektor har foretatt observasjoner av matematikkopplæringen, og at rektor årlig diskuterer vurderingskriterier med lærerne på 10.årstrinn. Ledelsen er til stede på teammøter.

Det er dokumentert at rektor utfører kontroll med at opplæringen samlet dekker *kompetansemålene* på hovedtrinnet gjennom årlig revisjon av årsplaner i alle fag. Når det gjelder kontroll med at opplæringen samlet dekker *individuelle opplæringsmål* i de individuelle opplæringsplanene (IOP), viser skolen til at det blir utarbeidet IOP og at de individuelle opplæringsmålene blir gjenstand for vurdering i årsrapporten.

Vefsn kommune har utarbeidet planen *Hjelpetiltak i barnehage og skole*, som er en kommunal prosedyre for samhandling mellom barnehage/skole og ulike hjelpeinstanser. Her finnes blant annet rutiner og saksgang ved spesialundervisning i skolen. Det er i tilsynet dokumentert individuelle opplæringsplaner for elever som har vedtak om spesialundervisning. Intervjuer bekrefter at skolen utarbeider IOP hvert år for alle elever som har vedtak om spesialundervisning.

Skolen har en spesialpedagogisk veileder som er hovedansvarlig for koordinering av og kontroll med IOP-arbeidet. Det er avsatt felles tid til arbeid med IOP, og det er angitt tidsfrister for dette arbeidet. Skolen har et årshjul for arbeidet med spesialpedagogiske og sosialpedagogiske tiltak.

Rektor redegjør for at elevens IOP tar utgangspunkt i enkeltvedtaket. Skolens ledelse og spesialpedagogisk veileder samarbeider om å formulere enkeltvedtaket. Spesialpedagogisk veileder gjennomgår alle IOP-er når lærerne har ferdigstilt disse.

Det er i tilsynet dokumentert enkeltvedtak og IOP-er for seks elever. Skolen bruker kommunal mal for IOP som inngår i planen *Hjelpetiltak i barnehage og skole*. Malen tilrettelegger for utfylling av: fag, emner og utviklingsområder, målsettinger, innhold og deler, organisering og arbeidsmåter, avtale med foresatte om oppfølging og tiltak, samt evaluering. Skolen har hatt fokus på å spisse målformuleringer den senere tid.

Rektor har redegjort for at skolen følger saksgang ved utarbeidelse av IOP som beskrevet i planen *Hjelpetiltak i barnehage og skole*. Ifølge rektor skal avvik fra kompetansemål i fag eller områder nedtegnes i elevens IOP. Dersom ikke annet er nevnt i IOP, skal eleven følge kompetansemålene i LK06.

Intervjuer avdekker at ansvarskjeden i skolen er kjent med skolens organisering av arbeidet med spesialundervisning, men det vises ikke til den skriftlige rutinen som foreligger i planen *Hjelpetiltak i barnehage og skole* som overbygning for skolens praksis.

3.3 Fylkesmannens vurderinger

Rektor har organisert skolen slik at det skjer en systematisk planlegging av opplæringen i alle fag, og at det skjer kvalitetssikring av at opplæringen til enhver tid ivaretar gjeldende kompetansemål. Rektor setter av tid til dette arbeidet, og har avdekket manglende kompetansemål i planer som senere har blitt revidert. På dette avgrensede området finner vi et forsvarlig system som evner å avdekke, vurdere og rette opp mangler i organisasjonen.

Rektor sikrer elevens rett til å kjenne til mål for opplæringen, generelle vurderingskriterier og grunnlaget for individuell vurdering. Skolens undervisningsramme *Gjennomføring av undervisningsopplegg – Kippermoen ungdomsskole* er behandlet i personalmøte og iverksatt. Rammen gir klare føringer for hvordan kommunisering av læringsmål, vektlegging og måling av kompetanse skal skje.

Fylkesmannen vurderer at Kippermoen ungdomsskole systematisk ivaretar kravet om at det årlig skal utarbeides IOP for alle elever som har vedtak om spesialundervisning. Årshjul med tidsfrister og en tydelig ansvarsfordeling i skolen bidrar til å sikre dette arbeidet.

Fylkesmannen har foretatt en dokumentgransking der vi har sammenholdt hvorvidt innholdet i elevens IOP samsvarer med enkeltvedtaket når det gjelder innholdet i opplæringen, herunder eventuelle avvik fra LK06. Vi finner at det ikke er samsvar mellom beskrivelse av innholdet i IOP og enkeltvedtak. Enkeltvedtakene som er dokumentert gir et svakt grunnlag for læreren som skal utarbeide IOP: Beskrivelsen av mål for opplæringen, innhold i opplæringen, omfang og organisering er meget sparsommelig. Dette medfører følgefeil som lar seg spore i IOP-ene som heller ikke beskriver innholdet i opplæringen på en tilfredsstillende måte. Det er vanskelig å se om timetall fra enkeltvedtaket er i samsvar med timetall i IOP siden de oppgis både i årstimer og i

uketimer. Det går heller ikke fram av enkeltvedtaket om årstimetallet er ment å være i 60 minutter eller i 45 minutter.

Til spørsmålet om rektor sikrer at opplæringen samlet dekker alle kompetansemålene på hovedtrinnet og de individuelle opplæringsmålene i IOP, vil Fylkesmannen gi et todelt svar. Rektor sikrer at opplæringen samlet dekker alle kompetansemålene på hovedtrinnet ved årlig revisjon av årsplaner og halvårsplaner i alle fag, herunder vurderer om det er sammenheng i planverket for de ulike trinnene.

På tilsynstidspunktet blir dette imidlertid ikke sikret når det gjelder elevgruppen som har individuelle opplæringsmål i IOP. Det fremgår av *Årsplan R-team* at spesialpedagogisk veileder skal sjekke alle IOP-er og sende rapport til rektor i juni måned, men rutinen gir ikke nærmere informasjon om hva innholdet i denne informasjonen skal være.

Det er Fylkesmannens vurdering at selv om skolen har et system for avsjekk av IOP-er, vil også rektors sikring av om opplæringen samlet dekker alle individuelle opplæringsmål i IOP bli svekket av de følgefeil som er nevnt over. Dersom en IOP har utydelige mål ved avvik fra LK06, kan dette svekke kontrollen med ovennevnte. Skolen har sånn sett innfridd formkravet til kontroll, mens kontrollens innhold kan få preg av følgefeil.

IOP-en må ha egne mål for opplæringen når den avviker fra LK06, og skolen må ha en implementert rutine som sikrer at tilbudet om spesialundervisning ses i sammenheng med den ordinære opplæringens (klassens) planer. Planen *Hjelpetiltak i barnehage og skole* beskriver at den individuelle opplæringsplanen gir muligheter for samordning med klassens plan og dermed samordning mellom spesialundervisning og ordinær opplæring. Tilsynet har sannsynliggjort at praksis samsvarer med den skriftlige rutinen, uten at rutinen nevnes eksplisitt i intervjuer og tilsynsdokumentasjon.

Fylkesmannen vil bemerke at den kommunale malen for IOP som skolen bruker, ikke er tilfredsstillende for elever med store avvik fra LK06. Blant annet bør det gjennom kolonnen for timetall og avvik komme tydelig fram hvilke behov eleven har, og hvilket tilbud eleven får. For elever med store avvik blir ikke målene tydelige nok beskrevet.

3.4 Fylkesmannens konklusjon

Rektor har organisert skolen på en måte som sikrer at undervisningspersonalet knytter opplæringens innhold til kompetansemål i fagene. Rektor sikrer alle elevers rett til å kjenne til mål for opplæringen, generelle vurderingskriterier og grunnlaget for individuell vurdering. Rektor sikrer at opplæringen samlet dekker alle kompetansemålene i faget på hovedtrinnet gjennom opplæringsløpet. Rektor sikrer ikke at opplæringen samlet dekker individuelle opplæringsmål i IOP, i de tilfeller der det er avvik fra målene i LK06.

Skolen utarbeider IOP for alle elever som har vedtak om spesialundervisning. Innholdet i IOP-en samsvarer ikke med enkeltvedtaket når det gjelder innholdet i opplæringen, og synliggjør ikke eventuelle avvik fra LK06. IOP-en har ikke tydelige mål for opplæringen når den avviker fra LK06. Skolen har en praksis som samsvarer med rutinen som skal sikre at tilbudet om spesialundervisning ses i sammenheng med den ordinære opplæringens (klassens) planer.

4. Underveisvurdering for å øke elevens læringsutbytte

4.1 Rettslige krav

Nedenfor har vi oppgitt de rettslige kravene for tilsynet med skolens arbeid med underveisvurdering for å øke elevens læringsutbytte av opplæringen. Vi viser også til hvilke bestemmelser i opplæringsloven og/eller i forskrift til opplæringsloven kravene er knyttet til.

Elevene skal få veiledning i hvilke kompetansemål fra LK06 eller mål i IOP-en som opplæringen er knyttet til.

Elevene skal gjøres kjent med målene for opplæringen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-1. Dette gjelder for alle årstrinn og gjelder også for elever med individuelle mål i en IOP. Elevene skal gjøres i stand til å forstå hva de skal lære, og hva som er formålet med opplæringen. Lærerne gjennomfører opplæringen og må kommunisere dette til elevene.

Elevene skal få veiledning i hva det legges vekt på i vurderingen i faget.

Eleven skal kjenne til hva som vektlegges i vurderingen av hans eller hennes kompetanse, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-1. Det betyr at elevene skal kjenne til hva som kjennetegner ulik grad av kompetanse, og hva det legges vekt på i vurderingen av en prestasjon. Kravet til at det skal være kjent for eleven, innebærer at det ikke holder at informasjonen ligger på Internett eller kan fås ved å spørre læreren. Lærerne må kommunisere grunnlaget for vurderingen til elevene.

Elevene skal få tilbakemeldinger på hva de mestrer, og veiledning i hva de må gjøre for å øke sin kompetanse.

Vurderingen underveis i opplæringen skal gi god tilbakemelding og rettledning til eleven og være et redskap i læreprosessen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-2.

Underveisvurdering skal bidra til at eleven øker sin kompetanse i fag, jf. forskrift § 3-11. Underveisvurderingen skal gis løpende og systematisk, den kan både være skriftlig og muntlig, skal inneholde begrunnet informasjon om kompetansen til eleven og skal gis med sikte på faglig utvikling.

Elevene skal involveres i eget læringsarbeid.

Elevene skal delta aktivt i vurderingen av eget arbeid, egen kompetanse og egen faglig utvikling, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-12. Lærerne må sørge for at elevene involveres i dette. Elevens egenvurdering skal være en del av underveisvurderingen.

Skolen må ha en implementert rutine for halvårsvurdering og årsrapportering ved spesialundervisning i alle fag hvor det gis informasjon om elevenes kompetanse i fagene og veiledning om hvordan elevene kan øke kompetansen sin.

Halvårsvurdering i fag er en del av underveisvurderingen og skal uttrykke elevens kompetanse knyttet til kompetansemålene i læreplanverket, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-13. Halvårsvurdering skal også gi veiledning i hvordan eleven kan øke kompetansen sin i faget.

Halvårsvurdering uten karakter skal elevene få gjennom hele grunnopplæringen og gjelder alle elever uavhengig av vedtak og type opplæring. Det er ikke satt krav til hvilken form vurderingen skal ha. Vurderingen kan derfor både være skriftlig og muntlig.

Fra og med 8. årstrinn og i videregående opplæring skal elevene få vurderingen uten karakter midt i opplæringsperioden og på slutten av opplæringsåret dersom faget ikke blir avsluttet.

Fra 8. årstrinn og i videregående skole skal elevene i tillegg ha halvårsvurdering med karakter midt i opplæringsperioden, og på slutten av året dersom faget ikke blir avsluttet.

For elever med spesialundervisning skal skolen, i tillegg til halvårsvurdering med og uten karakter, en gang i året utarbeide en skriftlig rapport. Rapporten skal blant annet gi vurdering av elevens utvikling i forhold til målene i IOP, jf. opplæringsloven § 5-5.

Skolen må ha en skriftlig og innarbeidet fremgangsmåte for at halvårsvurderinger og årsrapporter gis på riktige tidspunkt og har et innhold i samsvar med forskrifta.

4.2 Fylkesmannens undersøkelser

Våre undersøkelser viser at faglærere klargjør kompetansemål/læringsmål ved oppstart av leksjoner eller tema, og i forkant av prøver. For elever med IOP formidles de individuelle målene i samtale mellom lærer og elev. Det er dokumentert skriftlige årsplaner som inneholder kompetansemål og læringsmål. Skolen har kjøpt inn nye lærebøker til alle elever etter innføring av LK06, og lærebøkene innehar kompetansemål-formuleringer.

Lærerne uttaler forventninger når en ny læringsøkt starter opp, og kommuniserer muntlig kjennetegn på måloppnåelse. Rektor har uttalt forventninger til at lærerne skal gjennomføre undervisningsvurdering, og påminner lærerne om å snakke med elevene om faglig nivå ved hvert karakteroppgjør. Det er dokumentert vurderingskriterier for enkelte fag ved skolen. Kippermoen ungdomsskole har en skriftlig rutine som heter *Vurderingssamtaler ved Kippermoen ungdomsskole*. Denne beskriver at det skal skje vurderingssamtaler to ganger i året, og skolen har felles mal for disse samtalene. Skolen har redegjort for at det skjer undervisningsvurdering i disse samtalene, og at alle elever og foreldre kan gjøre seg kjent med status og framovermelding via faglærers karakterer og kommentarer på læringsplattformen It`s Learning.

Videre redegjør skolen for at det skjer systematiske elevsamtaler forut for vurderingssamtaler og karakteroppgjør. Det skjer løpende undervisningsvurdering muntlig i timene, etter prøver, gruppepresentasjoner og innleveringer. Skolen har en kontinuerlig prosess med statusrapporter og framovermeldinger til alle elever.

Våre undersøkelser viser at involvering av elevene i eget læringsarbeid skjer muntlig eller skriftlig. Skolen benytter undervisningsvurdering, egenvurdering, vurderingssamtaler og læringsplattformen It`s Learning for å ivareta dette. Det er kun dokumentert egenvurderingsskjema for kroppsøvingfaget. Skolen erkjenner å ha et forbedringspotensiale på dette området.

Skolens undervisningsramme *Gjennomføring av undervisningsopplegg – Kippermoen ungdomsskole* beskriver under punkt Undervisningsvurdering og egenvurdering at elevene skal involveres i vurdering av eget læringsarbeid, muntlig eller skriftlig. Elevene skal vurdere eget arbeid, egen kompetanse og egen faglige utvikling. Videre er det nedtegnet at elevenes egenvurdering skal være en del av undervisningsvurderingen. Rutinen er gjennomgått i fellesskap, iverksatt og personalet har tilsluttet seg den. Ledelsen skal ha

jevnlige samtaler med lærere om hvordan undervisningsrammen praktiseres, i medarbeidersamtaler/gruppesamtaler og lignende.

Kippermoen ungdomsskole har ikke skriftlig rutine for halvårsvurdering i fag hvor det gis informasjon om elevens kompetanse i fagene og veiledning om hvordan eleven kan øke sin kompetanse. Skolen har skriftlig rutine for halvårsrapportering for elever med spesialundervisning. Skolen viser til at det gis vurdering med fagkarakterer til jul, samt underveisvurderingen som ligger på It`s Learning. Halvårsvurdering i fag gjøres muntlig. Elever som har vedtak om spesialundervisning uten avvik i fag får halvårsvurdering.

4.3 Fylkesmannens vurderinger

Fylkesmannens vurdering er at Kippermoen ungdomsskole formidler kompetansemål og læringsmål til elevene. Vi finner at skolen kommuniserer kjennetegn på måloppnåelse til elevene.

Tilsynet har sannsynliggjort at lærerne gir løpende og systematisk tilbakemeldinger på status i faget og framovermelding til elevene, i tillegg til de to formaliserte årlige vurderingssamtalene som skolen har rutinefestet.

Involvering av elevene i eget læringsarbeid skjer i varierende grad i skolen. Tilsynet viser at skolen ikke har en ensartet praksis med hensyn til å involvere elevene i egenvurderingsarbeidet. Skolens skriftlige rutine *Gjennomføring av undervisningsopplegg – Kippermoen ungdomsskole* sannsynliggjør at lærerne sørger for å involvere elevene i eget læringsarbeid. Fylkesmannen vurderer at skoleeier har sikret dette, i og med felles eierskap til og iverksettelse av rutinen i skolen.

Slik Fylkesmannen vurderer det, har skolen rutine for årsrapportering for elever med enkeltvedtak om spesialundervisning hvor det gis informasjon om elevens kompetanse i fagene, og der det gis veiledning om hvordan eleven kan øke sin kompetanse. Dette er derimot ikke tilfellet når det gjelder rutine for halvårsvurdering for elever som følger den ordinære opplæringen.

Skolen har på tilsynstidspunktet ikke dokumentert rutine for å gjennomføre halvårsvurdering uten karakter i fag – skolen gir karakterer i fag til jul og våren, og henviser til vurderingsmerknader på It`s Learning.

Fylkesmannen vil bemerke at den kommunale planen *Hjelpetiltak i barnehage og skole* beskriver at det skal utarbeides halvårsrapport for elever med vedtak om spesialundervisning, mens loven krever årsrapport. Det er ikke lovstridig å gi halvårlig skriftlig rapport så lenge man også utarbeider en årsrapport som tilfredsstillers lovens krav. Vi minner om at eleven uansett skal ha halvårsvurdering i fag.

4.4 Fylkesmannens konklusjon

Lærerne veileder elevene om hvilke kompetansemål fra LK06/mål i IOP som opplæringen er knyttet til. Lærerne veileder elevene i hva det legges vekt på i vurderingen av faget. Skolen har etablert en praksis som sikrer at det skjer løpende og systematisk tilbakemeldinger på hva elevene mestrer i fagene, og hva de må gjøre for å øke sin kompetanse i fagene. Lærerne sørger for å involvere elevene i eget læringsarbeid.

Skolen har rutine for årsrapportering for elever med enkeltvedtak om spesialundervisning hvor det gis informasjon om elevenes kompetanse i fagene, og der det gis veiledning om hvordan elevene kan øke sin kompetanse. Skolen har ikke implementert rutine for

halvårsvurdering i fag, hvor det gis informasjon om elevens kompetanse i fagene og hvor det gis veiledning om hvordan eleven kan øke sin kompetanse.

5. Undervisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning

5.1 Rettslige krav

Nedenfor har vi oppgitt de rettslige kravene for tilsynet med skolens arbeid med undervisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning. Vi viser også til hvilke bestemmelser i opplæringsloven og i forskrift til opplæringsloven kravene er knyttet til.

Skolen må ha en implementert rutine som sikrer at lærerne systematisk vurderer om alle elever har tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Læreren skal, som en del av undervisvurderingen, vurdere om den enkelte eleven har tilfredsstillende utbytte av opplæringen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-11. Skolen må ha en innarbeidet og skriftlig fremgangsmåte for systematisk å vurdere om elevene har tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Skolens rutine må for elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen, sikre at arbeidsmåter, vurderingspraksis og læringsmiljø tilknyttet den enkelte elev blir vurdert, og skolen må vurdere og eventuelt gjennomføre tiltak innenfor tilpasset opplæring.

Alle elever har krav på tilpasset opplæring, jf. opplæringsloven § 1-3. Dersom en elev ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen, skal skolen først vurdere og eventuelt prøve ut tiltak innenfor det ordinære opplæringstilbudet, jf. opplæringsloven § 5-4. Skolen må se på om tiltak knyttet til arbeidsmåter, vurderingspraksis og arbeidsmiljø kan bidra til at eleven får tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Fremgangsmåten for dette må være skriftliggjort og innarbeidet. Dette skal skolen gjøre før eleven eventuelt blir henvist til PPT for en sakkyndig vurdering med tanke på spesialundervisning.

Skolen må ha en implementert rutine for å vurdere om elevene har behov for spesialundervisning og sikre at lærerne melder behov for spesialundervisning til rektor.

I noen tilfeller vil skolens vurdering og eventuelle utprøving av tiltak etter opplæringsloven § 5-4 konkludere med at eleven ikke kan få tilfredsstillende utbytte av opplæringen innenfor det ordinære opplæringstilbudet. Eleven har da krav på spesialundervisning, jf. opplæringsloven § 5-1. Det er viktig at prosessen for å kunne gi spesialundervisning blir startet så snart som mulig etter at behovet for dette er avdekket. Undervisningspersonalet har derfor både plikt til å vurdere om en elev trenger spesialundervisning og å melde fra til rektor når det er behov for det, jf. opplæringsloven § 5-4. Skolen må ha en skriftlig og innarbeidet fremgangsmåte for å vurdere og melde behov for spesialundervisning.

5.2 Fylkesmannens undersøkelser

Rektor redegjør for at skolen praktiserer punkt 1.5 om rutiner og saksgang ved spesialundervisning i grunnskolen i planen *Hjelpetiltak i barnehage og skole*. Elevene vurderes fortløpende og lærerne melder videre dersom de er bekymret for elevenes faglige utvikling. Skolen redegjør videre for at de har faste vurderingspunkter gjennom

året, og at nasjonale prøver og andre kartleggingsprøver legges til grunn for vurderingsdrøftelser innad i kollegiet og mellom rektor og lærer.

Av skolens informasjonshefte 2014-2015 fremgår det at skolen har R-team som består av helsesøster, rådgiver, miljøterapeuter og spesialpedagogisk veileder. Teamet har månedlige møter. Kontaktlærer kan melde inn bekymringer rundt elever til R-teamet eller STR-møter. Det er dokumentert mal for meldeskjema til R-teamet. Læreren har også anledning til å drøfte saker med PPT når de har kontordag ved skolen. Fylkesmannen finner at praksis i skolen er at lærerne diskuterer elevenes behov på teamet, og at lærerne er kjent med ressursteamets og spesialpedagogisk veileders funksjon i skolen.

På spørsmål om skolen har implementert rutine for a) å vurdere om elevene har behov for spesialundervisning og b) at lærer melder behov for spesialundervisning til rektor, redegjør rektor for at skolen følger rutinebeskrivelsen som fins i planen *Hjelpetiltak i barnehage og skole*. Planen er lagt ut på alle arbeidsrom. I tilsynet er det kun rektor som benevner planen *Hjelpetiltak i barnehage og skole* og heftet *Informasjon Kippermoen ungdomsskole 2014-2015*. Informasjonsheftet blir utdelt til alle ansatte ved oppstart av nytt skoleår, og her samles viktige oppdateringer og påminnelser. Hver høst gjennomgår rektor funksjonen til spesialpedagogisk veileder.

Intervjuer bekrefter at lærerne melder inn behov til spesialpedagogisk veileder som deretter informerer rektor. Skolen gjør tilmelding til PPT ved behov.

Det fremgår av tilsynet at lærerne/teamene oftest vurderer arbeidsmåter og læringsmiljø for elever som ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Tilsynet har ikke dokumentert at vurderingspraksis er gjenstand for lærernes vurdering i slike tilfeller. Rektor har redegjort for at ovennevnte punkter skal implementeres i skolens praksis.

Våre undersøkelser viser at skolen iverksetter ulike differensieringstiltak. Lærerne viser til at de bruker varierte arbeidsmåter og arbeidsmengde, lekser, muntlige prøver, informasjon og annen individuell tilpasning i nært samarbeid med heimen for å bøte på elevvansker i skolehverdagen. Slik tilpasning skjer i større grad for svake elever enn sterke elever. Skolen erkjenner at elevgrupper som sliter med motivasjon eller faller ut av skolen på grunn av sykdom, er en utfordring her. Det er tatt i bruk et digitalt læremiddel i matematikk *Kikora* som skal motivere til ny innsats.

5.3 Fylkesmannens vurderinger

Fylkesmannens vurdering er at lærerne utviser lik praksis uten at det er et bevisst forhold og kopling til felles rutinebeskrivelser i planen *Hjelpetiltak i barnehage og skole* og heftet *Informasjon Kippermoen ungdomsskole 2014-2015*.

Vi finner at lærerne diskuterer, vurderer og melder elevenes behov og kjenner veiene i systemet uten at forankringen til den skriftlige rutinen nevnes eksplisitt. På samme måte iverksetter skolen tiltak uten kopling til en rutine som skal sikre at skolen har vurdert arbeidsmåter, vurderingspraksis og læringsmiljøet for elever som ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Fylkesmannens vurdering er at det er viktig at personalet har kjennskap til de skriftlige rutinene som fins ved skolen, slik at det skapes en bro mellom rutine og praksis i skolen. Med tanke på turnover og nyansettelser i skolen, er dette særlig kritisk. Vi vil derfor gi pålegg om sikring av at rutinen må gjøres kjent i skolen.

5.4 Fylkesmannens konklusjon

Kippermoen ungdomsskole har en praksis som sikrer at lærerne systematisk vurderer om alle elever har tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Skolen må gjøre den skriftlige rutinen kjent. Kippermoen ungdomsskole har ikke innarbeidet i sin rutine at det sikres vurdering av arbeidsmåter, vurderingspraksis og læringsmiljøet for elever som ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Skolen gjennomfører tiltak i de tilfeller det avdekkes at elevene ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Skolen har implementert rutine for å vurdere om elevene har behov for spesialundervisning, og at lærer melder behov for spesialundervisning til rektor.

6. Vurdering av behov for særskilt språkopplæring

6.1 Rettslige krav

Nedenfor har vi oppgitt de rettslige kravene for tilsynet med skolens arbeid med å vurdere behov for særskilt språkopplæring. Vi viser også til hvilke bestemmelser i opplæringsloven og i forskrift til opplæringsloven kravene er knyttet til.

Skolen må ha en implementert rutine for å kartlegge elevenes ferdigheter i norsk. For elever med behov for særskilt norskopplæring må rutinen sikre at det blir vurdert om eleven også har behov for morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring.

Elever i grunnopplæringen med annet morsmål enn norsk og samisk, har rett til særskilt norskopplæring til de har tilstrekkelige ferdigheter i norsk til å følge den ordinære opplæringen på skolen, jf. opplæringsloven § 2-8. Om nødvendig har elevene også rett til morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler. Kommunen har ansvaret for at kartleggingen av elevens norskerdigheter blir gjort før vedtaket om særskilt språkopplæring. I de fleste tilfeller er det skolen som gjennomfører kartleggingen. Skolen må også vurdere om eleven eventuelt har behov for morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler. Skolen må ha en innarbeidet og skriftlig fremgangsmåte som sikrer dette.

Elever med enkeltvedtak om særskilt språkopplæring skal få kartlagt sine norskerdigheter underveis i opplæringen.

Skolen skal også kartlegge eleven underveis i opplæringen når eleven får særskilt språkopplæring, jf. opplæringsloven § 2-8. Dette for å vurdere om eleven har tilstrekkelige ferdigheter i norsk til å følge den vanlige opplæringen på skolen. Skolen må foreta en individuell vurdering av tidspunktet for dette.

6.2 Fylkesmannens undersøkelser

Vefsn kommune har egen mottaksskole som ligger i Mosjøen. Kommunen har også en egen veileder i migrasjonspedagogikk som er tilsatt for å ivareta de minoritetsspråklige elevens rettigheter.

Kippermoen ungdomsskole har organisert seg slik at en av lærerne er fagkontakt for området særskilt språkopplæring. Den kommunale planen *Hjelpetiltak i barnehage og skole* gir rutinebeskrivelse under pkt. 1.4 om minoritetsspråklige barn/elever. Intervjuer bekrefter at lærerne i all hovedsak ikke har kjennskap til den skriftlige rutinen. Lærerne

er imidlertid kjent med skolens fagkontakt som tar ansvaret for kartlegging av elevenes ferdigheter i norsk.

Rektor har redegjort for at skolen har faste rutiner for mottak av minoritetsspråklige elever. Rutinen beskriver mottaksmøte, kartlegging ved hjelp av Utdanningsdirektoratets kartleggingsverktøy og individuell vurdering. Vefsn kommune har en egen veileder for minoritetsspråklige som i samarbeid med skolens fagkontakt kartlegger minoritetsspråklige elever. Dette kan så kunne ut i rektors enkeltvedtak om særskilt språkopplæring. Dokumenterte enkeltvedtak om særskilt språkopplæring viser for øvrig til kartlegging av elevens språkferdigheter.

Rektor har redegjort for intervjuark som brukes i mottaksmøtet, og at foresatte må søke om morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring. Tilsynet viser at skolens praksis samsvarer med den skriftlige rutinen når det gjelder å vurdere om eleven også har behov for morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring.

Skolen kartlegger elever med vedtak om særskilt språkopplæring underveis i opplæringen. Det er dokumentert et eksempel på underveisvurdering *Min språkbiografi*.

6.3 Fylkesmannens vurderinger

Fylkesmannens vurderinger er at skolen har implementert rutiner for kartlegging av minoritetsspråklige elevers ferdigheter i norsk, samt behov for morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring.

Når vi vurderer at rutinen er implementert, er dette på bakgrunn av at skolen har organisert seg slik at det kun er fagkontakt og rektor som trenger å ha kjennskap til rutine på området.

Fylkesmannen vil bemerke at måten skolen har valgt å organisere denne tjenesten på, kan gi økt sårbarhet når det kun er to personer ved skolen som har kjennskap til hva de skriftlige rutinene innebærer.

Vi finner det sannsynliggjort at skolen kartlegger elever med vedtak om særskilt språkopplæring underveis i opplæringen.

6.4 Fylkesmannens konklusjon

Kippermoen ungdomsskole har implementert rutine for kartlegging av elevenes ferdigheter i norsk. Skolen har rutiner som sikrer at det blir vurdert om eleven også har behov for morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring. Elever med vedtak om særskilt språkopplæring blir kartlagt underveis i opplæringen ved Kippermoen ungdomsskole.

7. Frist for retting av lovbrudd

Fylkesmannen har i kapitlene 3 til og med 5 konstatert lovbrudd. I denne rapporten gis Vefsn kommune frist til å rette lovbrudd, jf. kommuneloven § 60 d.

Frist for retting er **30.04.2015**. Kommunen må innen denne datoen sende Fylkesmannen en erklæring om at lovbrudd er rettet og en redegjørelse for hvordan lovbrudd er rettet.

Dersom lovbrudd ikke rettes innen den fastsatte fristen, vil Fylkesmannen vedta pålegg om retting. Et eventuelt pålegg om retting vil ha status som enkeltvedtak og vil kunne påklages, jf. forvaltningsloven kapittel VI.

Følgende pålegg er aktuelle å vedta etter utløp av rettefristen i denne rapporten:

Skolens arbeid med opplæring i fag

1. Vefsn kommune må sørge for at det lokale arbeidet med læreplaner ved Kippermoen ungdomsskole oppfyller kravene til opplæringsloven § 2-3, jf. forskrift til opplæringsloven § 1-1, 3-1 og 3-2.

Vefsn kommune må i denne forbindelse se til at:

- a. Rektor sikrer at opplæringen samlet dekker alle individuelle opplæringsmål i IOP, i de tilfeller det er avvik fra målene i LK06.

2. Vefsn kommune må sørge for at arbeidet med individuelle opplæringsplaner ved Kippermoen ungdomsskole er i samsvar med opplæringsloven §§ 5-1 og 5-5.

Vefsn kommune må i denne forbindelse se til at:

- a. Innholdet i IOP samsvarer med enkeltvedtaket når det gjelder innholdet i opplæringen (eventuelle avvik fra LK06).
- b. IOP omfatter tydelige mål for opplæringen der IOP avviker fra LK06.

Underveisvurdering for å øke elevens læringsutbytte

3. Vefsn kommune må sørge for at den individuelle underveisvurderingen ved Kippermoen ungdomsskole bidrar til at elevene får realisert sine muligheter til å nå målene for opplæringen, jf. opplæringsloven § 5-5 og forskrift til opplæringsloven §§ 3-1, 3-2, 3-11, 3-12 og 3-13.

Vefsn kommune må i denne forbindelse se til at:

- a. Skolen har implementert rutine for halvårsvurdering hvor det
 - gis informasjon om elevens kompetanse i fagene.
 - gis veiledning om hvordan eleven kan øke kompetansen sin.

Underveisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning

4. Vefsn kommune må sørge for at Kippermoen ungdomsskole sikrer at den enkelte elevs utbytte av opplæringen blir systematisk vurdert og fulgt opp, jf. opplæringsloven §§ 1-3, 5-1, 5-4 og 5-5 og forskrift til opplæringsloven § 3-11.

Vefsn kommune må i denne forbindelse se til at:

- a. Skolen gjør kjent den skriftlige rutinen for å sikre at lærerne systematisk vurderer om alle elevene har tilfredsstillende utbytte av opplæringen.
- b. Rutinen (for systematisk vurdering om alle elevene har tilfredsstillende utbytte av opplæringen) sikrer at det for elever som ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen, gjennomføres vurdering av arbeidsmåter, vurderingspraksis og læringsmiljøet.

8. Kommunens frist til å rette

Som nevnt i kapittel 7 ovenfor er kommunen gitt frist for å rette de ulovlige forholdene som er konstatert i denne rapporten.

Frist for tilbakemelding er **30.04.2015**.

Kommunen har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Gunn Elisabeth Johannessen
(tilsynsleder)

Anita Kristiansen
(rådgiver)

Malin Bruun
(rådgiver, jurist)

Vedlegg: Dokumentasjonsgrunnlaget

Følgende dokumenter inngår i dokumentasjonsgrunnlaget for tilsynet:

- Oversendelsesbrev fra kommunalsjef oppvekst, registrert innkommet 03.09.2014
- Egenvurderingsskjema fra skolens ledelse
- Egenvurderingsskjema fra lærergruppe i kroppsøvingfaget
- Egenvurderingsskjema fra lærergruppe i matematikkfaget
- Egenvurderingsskjema fra lærergruppe i samfunnsfag
- Årsplan i matematikk for 8.-9.årstrinn 2013-2014
- Årsplan i matematikk for 10.årstrinn 2012-2013
- Aktivitetsplan for 8.-10.årstrinn i kroppsøvingfaget
- Oversikt over vektning av kompetansemål høst/vår i kroppsøvingfaget
- Mal for egenvurderingsskjema i kroppsøvingfaget
- Oversikt over vurdering av egentrening i kroppsøvingfaget
- Oppstilling av grad av måloppnåelse i kroppsøvingfaget
- Årsplan i kroppsøving for 8.-10.årstrinn
- Årsplaner i samfunnsfag for 8.-10.årstrinn
- Utskrift fra It`s Learning – planlegger for samfunnsfag 9.årstrinn
- Individuell opplæringsplan for elev X skoleåret 2013-2014
- Individuell opplæringsplan for elev X skoleåret 2013-2014
- Kommunalt planverk «Hjelpetiltak i barnehage og skole»
- Årsplan R-team: Spesialpedagogiske og sosialpedagogiske tiltak – ansvar og rutiner ved Kippermoen ungdomsskole
- Enkeltvedtak om spesialundervisning for elev X, datert 17.03.2014
- Individuell opplæringsplan for elev X skoleåret 2014-2015
- Enkeltvedtak om spesialundervisning for elev X, datert 17.03.2014
- Individuell opplæringsplan for elev X skoleåret 2014-2015
- Enkeltvedtak om spesialundervisning for elev X, datert 17.03.2014
- Individuell opplæringsplan for elev X skoleåret 2014-2015
- Enkeltvedtak om spesialundervisning for elev X, datert 12.03.2014
- Individuell opplæringsplan for elev X skoleåret 2014-2015
- Enkeltvedtak om spesialundervisning for elev X, datert 14.03.2014
- Individuell opplæringsplan for elev X skoleåret 2014-2015
- Enkeltvedtak om spesialundervisning for elev X, datert 14.03.2014
- Individuell opplæringsplan for elev X skoleåret 2014-2015
- Mal for individuell opplæringsplan
- Enkeltvedtak om spesialundervisning for elev X, datert 12.03.2014
- Individuell opplæringsplan for elev X skoleåret 2014-2015
- Enkeltvedtak om spesialundervisning for elev X, datert 12.03.2014
- Individuell opplæringsplan for elev X skoleåret 2014-2015
- Individuell opplæringsplan for elev X skoleåret 2014-2015
- Utdrag fra Matriks geografi: Den urolige lufta side 20-21. Hva sier læreplanen?
- Utdrag fra lærebok matematikk om prosent og promille – mål for det du skal lære
- Felles rutiner for forberedelse, gjennomføring og etterarbeid ved vurderingssamtaler på Kippermoen ungdomsskole
- Utskrift av resultater fra Elevundersøkelsen 2013 om elevenes læringsmiljø
- Rutine for sosialpedagogisk arbeid
- Meldeskjema til R-team

- Rutine for mottak av nye minoritetsspråklige elever ved Kippermoen ungdomsskole
- Mal for kartlegging av tidligere skolegang for nye minoritetsspråklige elever
- Skjema for søknad om særskilt norskopplæring og morsmål/tospråklig fagopplæring med hjemmel i opplæringsloven § 2-8
- Eksempel på kartlegging av tidligere skolegang for ny minoritetsspråklige elev X
- Eksempel på tilpasset individuell opplæringsplan for språklig minoritetselev X
- Eksempel på søknad om særskilt norskopplæring og morsmål/tospråklig fagopplæring for minoritetsspråklig elev X
- Eksempel på tilpasset individuell opplæringsplan for minoritetsspråklig elev X
- Administrativt vedtak om særskilt opplæring av minoritetsspråklig elev, datert 17.06.2014
- Eksempel på underveisvurdering for minoritetsspråklig elev: Min språkbiografi
- Informasjonshefte for Kippermoen skole 2014-2015
- Årsplan i kroppsøving for 8.-10.årstrinn skoleåret 2014-2015
- Årsplan i samfunnsfag for 8.-9.årstrinn skoleåret 2014-2015
- Årsplan for matematikk for 8.-10.årstrinn skoleåret 2014-2015
- Eksempel på vurderingskriterier ved muntlig presentasjon i samfunnsfag
- Utskrift fra It`s Learning som viser ukeplaner og planlegger for norskfaget
- Resultater fra spørreskjema fra utvalgte elevgrupper
- Foreløpig tilsynsrapport
- Rektors svar vedrørende foreløpig tilsynsrapport, datert 24.11.2014
- Oversikt over varslede pålegg og forslag til svar på disse, med vedlegg. Mail fra rektor datert 20.01.2015

Det ble i det stedlige tilsynet 25.09.2014 avholdt intervjuer med:

- Karin Tverå Juvik, rektor
- Torunn Botnen, faglærer i matematikk 8.-10.årstrinn
- Ove Christoffersen, faglærer i kroppsøving 8.-10.årstrinn
- Oskar Fagervik, faglærer i samfunnsfag 8.-10.årstrinn
- Arne Ørnes Jacobsen, undervisningsinspektør